

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POLSKIEGO TOWARZYSTWA GEOLOGICZNEGO W ROKU 1988

PROCEEDINGS OF THE POLISH GEOLOGICAL SOCIETY IN 1988

A. CZŁONKOWIE TOWARZYSTWA

Ogólny stan liczbowy członków wynosił w grudniu 1988 r. 1301 osób, w tym:

I. Członkowie honorowi: 16;

a) krajowi: doc. dr Jadwiga Burtan, prof. dr Antoni Gawęł, prof. dr hab. Ryszard Gradziński, prof. dr Józef Oberc, prof. dr Stanisław Sokołowski, prof. dr Jerzy Znosko, czł. rzecz. PAN;

b) zagraniczni: prof. dr Ekim Bončev, akademik (Bułgaria), prof. dr Michel Durand-Delga (Francja), prof. Miltiade Filipescu, akademik (Rumunia), prof. dr Geza Hamor (Węgry), prof. dr Ivan R. Hessland (Szwecja), doc. RNDr Bartolomej Leško (Czechosłowacja), prof. Zdenek Pouba (Czechosłowacja), prof. dr Jindřich Štencl, akademik (Czechosłowacja), prof. dr E. K. Walton (Wielka Brytania), prof. dr Oleg S. Wiałow, członek Akademii Nauk Ukrainiejskiej SRR (ZSRR).

II. Członkowie zwyczajni indywidualni: 1205.

III. Członkowie nadzwyczajni (zagraniczni): 11.

IV. Członkowie zwyczajni zbiorowi: 34.

V. Członkowie wspierający: 35.

W 1988 r. zmarło 7 członków naszego Towarzystwa:

- dr inż. Eugeniusz Konarski, członek Oddziału Krakowskiego, 4 stycznia;
 - mgr Marek Jan Michalik z Oddziału Krakowskiego, 26 marca;
 - prof. dr Andrzej Michalik, członek Oddziału Krakowskiego, 28 czerwca;
 - mgr inż. Maria Skupień, członkini Oddziału Górnośląskiego, 2 lipca;
 - prof. dr Edward Rühle, członek honorowy PTG i wieloletni członek Zarządu Głównego Towarzystwa, 22 sierpnia;
 - prof. dr hab. Stefan Zbigniew Różycki, członek honorowy PTG, 16 września;
 - inż. Walenty Miłecki, długoletni członek Oddziału Ziemi Lubuskiej, w listopadzie.
- 19 kwietnia zmarła dr Maria Bielecka, wieloletnia przewodnicząca Zarządu Oddziału Świętokrzyskiego, ostatnio nie należąca do PTG.

Przyjętych zostało 64 nowych członków, przywrócono ponownie członkostwo po opłaceniu zaległych składek 21 osobom, skreślono wskutek niedopełnienia tego obowiązku 40 osób, zrezygnowało 7 osób. Towarzystwo powiększyło grono swych członków ogółem o 19 osób.

B. WŁADZE TOWARZYSTWA

Zarząd Główny i Główna Komisja Rewizyjna działały w składzie wyłonionym w czasie wyborów na Walnym Zjeździe Delegatów w Wałbrzychu, we wrześniu 1987 r., i w czasie posiedzenia Zarządu w październiku 1987 r. W związku ze śmiercią prof. dr. E. Rühlego, Walny Zjazd Delegatów dokooptował do Sądu Koleżeńskiego prof. dr. hab. Jana Kutka.

C. WALNY ZJAZD DELEGATÓW POLSKIEGO TOWARZYSTWA GEOLOGICZNEGO

Walny Zjazd Delegatów obradował 16 września 1988 r. w sali Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Przemysłu. Udział wzięło 29 delegatów, 6 było nieobecnych.

W imieniu nieobecnego na Zjeździe z powodu choroby Przewodniczącego Zarządu Głównego PTG delegatów powitał i Zjazd otworzył prof. dr hab. R. Gradziński. Przewodnictwo obradom powierzono, w wyniku głosowania, prof. dr. hab. J. Kutkowi. Sekretarzami zostali mgr inż. M. Truszel i dr inż. D. Jura. Zebrani powołali ponadto Komisję Mandatową, w składzie: doc. dr A. Maliszewska, doc. dr D. Poprawa, mgr J. Balwierz, oraz Komisję Wnioskową, do której weszli: prof. dr hab. S. Kwiatkowski, dr J. Głazek, dr Z. Walkiewicz.

Po przedstawieniu zebranym sprawozdań Zarządu Głównego, Głównej Komisji Rewizyjnej i Sądu Koleżeńskiego, odbyła się dyskusja nad najbardziej istotnymi ich punktami. Zebrani zaakceptowali wstępne ustalenia Zarządu Głównego odnośnie do lokalizacji 61 Zjazdu Naukowego PTG na Kujawach. Stan zaawansowania prac organizacyjnych nad 60 Zjazdem w Krakowie, w 1989 r., zreferował Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego, prof. dr hab. inż. J. Rutkowski. Wobec orzeczenia Głównej Komisji Rewizyjnej o niezgodności ze Statutem uchwały Walnego Zjazdu Delegatów w Wałbrzychu w sprawie zmiany procedury wyborczej członków Zarządu Głównego, dyskutowano nad formalnymi sposobami wprowadzenia tej pożytecznej zmiany. Ożywiona dyskusja wywiązała się wokół sytuacji finansowej Towarzystwa. Główną trudność w pozyskiwaniu nowych członków wspierających dostrzegano w niekorzystnych przepisach podatkowych, określających składki wspierające jako wydatki nieuzasadnione i obciążone skutkiem tego wysokimi podatkami. Niedogodność tę pozwoliliby zlikwidować status stowarzyszenia wyższej użyteczności publicznej. Starania Zarządu Głównego o jego uzyskanie nie dały dotąd rezultatów. Pojawiły się także głosy o konieczności podjęcia przez Towarzystwo działalności gospodarczej. Obecni na Zjeździe przedstawiciele Zarządu Głównego bronili dotychczasowej formuły działalności PTG, czysto naukowej, opartej na dotacjach PAN i składkach członkowskich. Redaktor Naczelny *Annales Societatis Geologorum Poloniae* (Rocznika Polskiego Towarzystwa Geologicznego) prof. dr hab. R. Gradziński uzasadnił konieczność utrzymania wysokiego poziomu merytorycznego czasopisma, które, zdaniem jednego z delegatów, stało się trudno dostępne dla naszego grona autorów artykułów.

W wyniku dyskusji przyjęto następujące wnioski Zjazdu:

1. Walny Zjazd Delegatów jednogłośnie przyjmuje sprawozdania Zarządu Głównego, Głównej Komisji Rewizyjnej i Sądu Koleżeńskiego;
2. Pozytywnie ocenia się wstępną lokalizację 61 Zjazdu Naukowego PTG na Kujawach. Jednocześnie upoważnia się Zarząd Główny do podjęcia decyzji w sprawie innej lokalizacji, w przypadku zaistnienia trudności w jej utrzymaniu na Kujawach;
3. Zarząd Główny opracuje projekt poprawki do Statutu, umożliwiającej dokooptowywanie dwóch członków ZG, pożądaných przy realizacji konkretnych zadań;
4. Podnosi się wysokość składki członkowskiej, poczynając od 1989 r. do 900, — zł rocznie dla członków zwyczajnych indywidualnych. Utrzymuje się dotychczasową wysokość składki 500, — zł dla nowych członków w okresie pierwszych 5 lat pracy zawodowej. Jednocześnie zobowiązuje się Zarząd Główny do zintensyfikowania działań na rzecz poprawy sytuacji finansowej Towarzystwa.
5. Proponuje się przeprowadzenie dyskusji w Zarządach Głównym i Oddziałów nad podjęciem przez Towarzystwo działalności gospodarczej. Wnioski z tych dyskusji powinny być zaprezentowane na przyszłorocznym Walnym Zjeździe Delegatów;
6. Apeluje się do Redakcji *Rocznika PTG* o możliwie daleko idącą pomoc mniej doświadczonym autorom w przygotowywaniu ich artykułów do druku;
7. Zobowiązuje się Zarząd Główny do przedstawienia na następnym Walnym Zjeździe Delegatów opinii nt. poprawki do statutu, ograniczającej prawo wielokrotnego przyjmowania funkcji w Zarządzie Głównym;
8. Walny Zjazd Delegatów popiera inicjatywę Oddziału Dolnośląskiego zaopiekowania się zaniedbanym domem rodzinnym A. G. Wernera w Osiecznicy.

D. DZIAŁALNOŚĆ ZARZĄDU GŁÓWNEGO

Zarząd Główny Towarzystwa obradował w 1988 r. dwukrotnie na posiedzeniach plenarnych, odbyły się ponadto trzy posiedzenia Prezydium. Przedmiotem obrad była realizacja uchwał i zaleceń Walnych Zjazdów Delegatów oraz bieżąca statutowa działalność PTG.

W wyniku głosowania przyjęto wstępną lokalizację 61 Zjazdu Naukowego na Kujawach. Jako alternatywną rozważano tematykę związaną z regionem gdańskim. Zarząd uznał, że organizatorem jednego z najbliższych, następnych zjazdów, powinno być środowisko warszawskie. Jubileuszowy, 60. Zjazd w Krakowie zostanie uczczony publikacją podsumowującą problematykę naukową poprzednich zjazdów, zamieszczoną w „Przeglądzie Geologicznym”. Rozważano sprawę obchodów 70-lecia powstania Towarzystwa, przypadającego w 1991 r.

PTG wzięło czynny udział w dyskusji nad nowelizacją prawa geologicznego. 28 czerwca 1988 r. zorganizowane zostało przez Zarząd Główny robocze seminarium dyskusyjne poświęcone temu problemowi, z udziałem około 50 przedstawicieli wszystkich ważniejszych środowisk geologicznych w Polsce. Wnioski zostały przesłane do Międzyresortowej Komisji ds. Nowelizacji Prawa Górniczego i Geologicznego.

W związku z ponowieniem na Walnym Zjeździe Delegatów w Wałbrzychu wniosku, dotyczącego wydania podręcznika geologii Polski, powołano komisję w składzie: prof. dr hab. inż. S. Kozłowski, prof. dr hab. S. Orłowski i dr P. Karnkowski, której zadaniem jest ustalenie celowości i możliwości wydania takiego podręcznika, wobec podjęcia druku analogicznego podręcznika autorstwa doc. dr E. Stupnickiej.

W poszukiwaniu nowych form popularyzacji nauk geologicznych Zarząd Główny nawiązał współpracę z Oddziałem Krakowskim PTTK w celu organizowania popularnych wycieczek geologiczno-krajoznawczych w okolicach Krakowa. Postanowiono także rozpoznać możliwość zrealizowania przez telewizję cyklu programów geologicznych. Troskę Zarządu wzbudził ponadto znikomy zakres i niski poziom nauczania geologii w szkołach średnich. Możliwość poprawy sytuacji dostrzeżono w podniesieniu oświaty geologicznej absolwentów Wyższych Szkół Pedagogicznych na drodze studiów podyplomowych. Postanowiono zwrócić się z konkretnymi propozycjami do Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Realizacja medalu pamiątkowego im. Prof. Mariana Książkiewicza znajduje się w fazie wykonania modelu według poprawionego projektu graficznego. Pokrycia kosztów wybicia podjął się Państwowy Instytut Geologiczny.

Na wniosek grupy osób z Bełchatowa powołano Koło Polskiego Towarzystwa Geologicznego w Bełchatowie.

Ustosunkowując się do wniosku Walnego Zjazdu Delegatów w Przemyślu w sprawie ograniczenia liczby kadencji członków Zarządu Głównego wyrażono opinię, że statut Towarzystwa stwarza wystarczające możliwości zmiany składu Zarządu w wyborach w przypadku zaistnienia takiej potrzeby. Realizacja wniosku byłaby krokiem w kierunku formalizacji działalności Zarządu Głównego. Powyższa opinia Zarządu zostanie przedstawiona najbliższemu Walnemu Zjazdowi Delegatów w Krakowie.

Trudna sytuacja finansowa Towarzystwa pozostawała w centrum uwagi Zarządu. Nadzieje na pojawienie się nowych możliwości jej polepszenia związane są z przyszłą ustawą o stowarzyszeniach. Do jej pojawienia się postanowiono odłożyć dalszą dyskusję w sprawie ułatwień formalnych przy pozyskiwaniu nowych członków wspierających, poprzez uzyskanie statusu stowarzyszenia wyższej użyteczności publicznej oraz w sprawie podjęcia przez Towarzystwo działalności gospodarczej.

Prace członków Zarządu Głównego, ogniw terenowych i sekcji specjalistycznych wykonywane były społecznie. Liczba stanowisk etatowych pozostała bez zmian i wynosi 3 osoby na pełnych i 3 na niepełnych etatach, pracujących w biurach Zarządu Głównego oraz Oddziałów Warszawskiego i Wrocławskiego i w Bibliotece Towarzystwa.

E. NAGRODY I STYPENDIUM PTG

Towarzystwo przyznało w 1988 r. wszystkie przewidziane statutem nagrody i stypendia. Główna z ustanowionych nagroda naukowa imienia Ludwika Zejsznera, została przyznana dr.

A. Żelaźniewiczowi z Pracowni Geologii Sudetów ING PAN we Wrocławiu, za pracę pt.: „Tektoniczna i metamorficzna ewolucja Gór Sowich”, opublikowaną w zeszycie 3–4 tomu 57 ASGP, za rok 1987.

Komisja nagrody naukowej im. Prof. Henryka Świdzińskiego uhonorowała dr inż. T. Słomkę, z Instytutu Geologii i Surowców Mineralnych AGH za pracę pt.: „Analiza sedymentacji warstw cieszyńskich metodami statystyki matematycznej”, opublikowaną w ASGP, vol. 56, zeszyt 3–4, za rok 1986.

Stypendium naukowe im. Krzysztofa Beresa zostało przyznane mgr. I. Walszczykowi z Zakładu Geologii Historycznej i Regionalnej Uniwersytetu Warszawskiego oraz mgr D. Olszewskiej z Instytutu Geologii Podstawowej Uniwersytetu Warszawskiego.

Wśród wymienionych wyróżnień nagroda im. L. Zejsznera jest jedyną nagrodą wypłacaną ze środków budżetowych Towarzystwa. Jej wysokość 10 000,— zł od wielu lat nie ulegała zmianie i stopniowo stawała się kwotą symboliczną. Ostatnio Zarząd Główny podjął uchwałę o podniesieniu wysokości tej nagrody do kwoty 20 000,— zł w roku bieżącym.

F. PRZEGLĄD DZIAŁALNOŚCI NAUKOWEJ

Główną imprezą naukową Towarzystwa jest doroczny zjazd naukowy. W roku 1988 odbył się 59 Zjazd, zorganizowany przez komitet organizacyjny pod przewodnictwem prof. dr. hab. inż. J. Kotlarczyka. Tematycznie Zjazd poświęcony był budowie geologicznej i surowcom mineralnym Karpat przemyskich. W obradach i wycieczkach uczestniczyło około 220 osób, w tym dwaj oficjalni goście z Węgierskiego Towarzystwa Geologicznego oraz, poza oficjalną wymianą, 1 osoba z RFN i 1 z ZSRR.

Aktywność naukową przejawiało 10 oddziałów i 2 koła terenowe oraz sekcje specjalistyczne: Genezy Złóż Rud, Geologii Historycznej, Geologii Matematycznej, Hydrogeologiczna, Paleontologiczna, Sedymentologiczna i Tektoniczna.

G. DZIAŁALNOŚĆ ODDZIAŁÓW I KÓŁ

Oddział Gdański działał pod kierownictwem Zarządu, wybranego w ubiegłym roku, z przewodniczącym prof. dr. hab. inż. B. Kozerskim. Zrzeszonych jest 44 członków, w tym 1 wspierający i 3 zbiorowych.

Oddział Górnośląski z siedzibą w Sosnowcu dokonał wyboru nowego Zarządu, z przewodniczącym doc. dr. inż. J. Porzyckim. Zorganizowano 6 posiedzeń naukowych z referatami. Oddział zrzesza 84 członków, w tym 2 wspierających i 3 zbiorowych.

Oddział Karpacki w Jaśle zorganizował 2 posiedzenia z referatami. Przewodniczącym Zarządu jest dr inż. J. Klęba, a sekretarzem mgr inż. B. Cisek. Oddział liczy 31 członków, w tym 1 wspierającego i 1 zbiorowego.

Oddział Krakowski. Zarząd, wybrany w ubiegłym roku, pracował w dalszym ciągu pod przewodnictwem doc. dr D. Poprawy. Zorganizowano 9 posiedzeń naukowych z referatami, konferencję terenową w okolicach Krakowa oraz uczestniczono w organizacji sympozjum nt.: „Geologia formacji węglonośnych w Polsce”.

Oddział Lubelski. Nowy Zarząd, wybrany w kwietniu 1988 r., pracuje pod przewodnictwem doc. dr. hab. M. Harasimiuka, z sekretarzem dr. Z. Gardzielem. Odbyły się 3 posiedzenia naukowe oraz, zorganizowane wspólnie z Sekcją Tektoniczną, sympozjum naukowe w okolicy Tarnobrzega. Do Oddziału należy 78 członków, w tym 2 wspierających.

Oddział Poznański działał pod kierownictwem Zarządu wybranego w ubiegłym roku, z przewodniczącym prof. dr. hab. J. Fedorowskim. Zorganizowano 6 zebrań naukowych i wycieczkę geologiczną. Audytorium stanowiła w większości młodzież szkół średnich i studenci. Zrzeszonych jest 37 członków, w tym 1 wspierający.

Zarządowi Oddziału Szczecińskiego przewodniczy w dalszym ciągu mgr R. Dobracki. Odbyło

się 6 posiedzeń naukowych, wycieczka geologiczna i tradycyjne już spotkanie towarzyskie w dniu św. Barbary. Oddział liczy 38 członków, w tym 1 wspierającego.

Oddział Świętokrzyski. Wybrany w poprzednim roku Zarząd działał pod przewodnictwem prof. dr hab. H. Żakowej. Zorganizowano 4 posiedzenia naukowe i konferencję terenową. Oddział był współorganizatorem XII Konferencji Paleontologów na temat „Metoda w paleontologii”. Oddział liczy 114 członków, w tym 5 wspierających i 3 zbiorowych.

Zarząd Oddziału Warszawskiego, wybrany w ubiegłym roku, działał pod kierownictwem doc. dr. hab. J. Lefelda. Odbyło się 8 posiedzeń naukowych. Zrzeszonych jest 284 członków, w tym 5 wspierających i 5 zbiorowych.

Nowy Zarząd Oddziału Wrocławskiego pracuje w dalszym ciągu pod przewodnictwem prof. dr. J. Oberca. Zorganizowano 19 posiedzeń naukowych oraz, wspólnie z Sekcją Tektoniczną i Komisją Tektoniki Koła Naukowego Geologów Uniwersytetu Wrocławskiego, sesję terenową nt. tektoniki platformowej Sudetów Północnych. Zarząd Oddziału podjął inicjatywę zaopiekowania się domem rodzinnym A. G. Wernera w Osiecznicy i uczczenia zbliżającej się rocznicy jego urodzin. Oddział liczy 141 członków, w tym 6 wspierających i 4 zbiorowych.

Oddział Ziemi Lubuskiej do listopada 1988 r. pracował pod kierownictwem Zarządu wybranego w 1986 r., z przewodniczącym dr. inż. I. Wróblem. Zorganizowano dwa posiedzenia naukowe oraz wiosenne szkolenie terenowe. Zrzeszonych jest 36 członków, w tym 2 wspierających.

Koło Łódzkie działało z Zarządem wybranym w roku poprzednim. Przewodniczącym jest mgr M. Olczak. Odbyły się 3 posiedzenia naukowe i wycieczka geologiczna w rejon niecki tomaszowskiej. Koło liczy 30 członków, w tym 4 wspierających i 1 zbiorowego.

Koło Sądeckie, pracujące pod przewodnictwem mgr inż. M. Juszcza, zorganizowało 2 posiedzenia naukowe z referatami. Zrzesza ono 12 członków.

Powołane w roku sprawozdawczym Koło Bełchatowskie liczy 31 członków, w tym 1 wspierającego. Przewodniczącym Zarządu jest mgr inż. T. Kasza.

H. DZIAŁALNOŚĆ SEKCJI SPECJALISTYCZNYCH

Sekcja Genezy Żłóż Rud. Wykonano prace edytorskie z okazji 20-lecia działalności Sekcji. Materiały przygotowane przez członków, obejmujące 11 artykułów i 1 komunikat, zostały wydane w specjalnym, 7 numerze „Przeglądu Geologicznego” z 1988 r.

Sekcja Geologii Historycznej zorganizowała wspólnie z Oddziałem Krakowskim 5 posiedzeń naukowych z referatami. Pracami Sekcji kieruje dr J. Wiczorek.

Sekcja Hydrogeologiczna była współorganizatorem ogólnopolskiego sympozjum nt.: „Aktualne problemy hydrogeologii”, które odbyło się w Gdańsku. Przewodniczącym Komitetu Sekcji jest prof. dr. hab. B. Kozerski.

Sekcja Geologii Matematycznej, działająca pod przewodnictwem doc. dr. hab. inż. M. Niecia zorganizowała tradycyjne XV Sympozjum zastosowania metod matematycznych i informatyki w geologii.

Sekcja Paleontologii działała do grudnia pod przewodnictwem Zarządu wybranego w 1986 r., z przewodniczącą doc. dr hab. E. Roniewicz. Nowo wybranemu w grudniu 1988 r. Zarządowi przewodniczy dr B. Studencka. Sekcja zorganizowała doroczną, XII Konferencję Paleontologów, przy współudziale Oddziału Świętokrzyskiego. Uaktualniono i skierowano do druku spis paleontologów polskich.

Sekcja Sedymentologii. W wyniku wyborów przeprowadzonych w maju, funkcję Przewodniczącego Zarządu powierzono ponownie prof. dr. hab. P. Roniewiczowi. Zorganizowano konferencję terenową w magazynie rdzeni PIG w Hołowni, poświęconą sedymentacji utworów karbonu, na której wygłoszono 4 referaty.

Sekcja Tektoniczna współorganizowała łącznie z Oddziałem Lubelskim sesję naukową w Tarnobrzegu oraz wspólnie z Oddziałem Wrocławskim sesję terenową nt. tektoniki platformowej Sudetów Północnych. Nowo wybrany Komitet Sekcji ma siedzibę w Lublinie. Przewodniczącym jest doc. dr hab. M. Harasimiuk, a sekretarzem mgr T. Brzezińska.

I. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

Annales Societatis Geologorum Poloniae (Rocznik Polskiego Towarzystwa Geologicznego), zeszyt 1–2 tomu 58 (1988) ukazał się w połowie roku. W druku jest zeszyt 3–4 tegoż tomu. Materiały są przysyłane do wydawnictwa w terminie, co ma decydujący wpływ na bieżące ukazywanie się publikacji i bardzo krótki czas oczekiwania na ukazanie się publikacji. Wydaje się, że *Rocznik* oferuje autorom wyjątkowo korzystne, w skali Polski, warunki terminowe.

W dalszym ciągu prowadzona jest propaganda czasopisma poprzez wysyłanie pisemnych ofert wymiany do redakcji i wydawnictw zagranicznych. Niestety, w ciągu ostatniego roku liczba kontrahentów zagranicznych zmniejszyła się o 44 i wynosi obecnie 344. Wymiana prowadzona jest ponadto z 14 instytucjami krajowymi.

J. BIBLIOTEKA

Biblioteka PTG liczy obecnie ogółem 19 106 vol. czasopism oraz 8083 vol. wydawnictw zwartych, w zdecydowanej większości pochodzących z wymiany (18 338 czasopism i 3872 wydawnictwa zwarte), w pozostałej części z zakupów i darów. Zbiór map liczy 3585 egz., atlasów 52 egz., a odbitek i broszur 4986. Ogólna wartość zbiorów biblioteki, według cen urzędowych końca 1988 r. wynosi 5,2 mln zł.

W 1988 r. drogą wymiany uzyskano trzy nowe czasopisma: „*Acta Micropaleontologica Sinica*”, Beijing, „*Rivista del Museo Civico di Scienze Naturali Enrico Caffi*”, Bergamo, oraz „*Bulletin. Montana Bureau of Mines and Geology*”, Butte.

Biblioteka prowadzi wypożyczalnię dla członków Towarzystwa, a poprzez czytelnię udostępnia zbiory wszystkim zainteresowanym, także niezrzeszonym w PTG.

K. WSPÓŁPRACA KRAJOWA I ZAGRANICZNA

Polskie Towarzystwo Geologiczne współpracuje tradycyjnie z wieloma krajowymi instytucjami branżowymi, wyższymi uczelniami i towarzystwami. Jest to głównie współpraca przy organizowaniu imprez naukowych. Państwowy Instytut Geologiczny, jako współorganizator zjazdów naukowych, pokrywa koszty druku przewodnika zjazdowego. Czynny udział w merytorycznym przygotowaniu imprez naukowych brały różne agendy PIG i PAN, a także Uniwersytet Jagielloński, Akademia Górniczo-Hutnicza, Uniwersytet Wrocławski i Śląski, Poszukiwania Nafty i Gazu w Jaśle, oraz Zielonogórski Zakład Górnictwa Nafty i Gazu w Zielonej Górze.

Współpraca zagraniczna prowadzona jest z Węgierskim Towarzystwem Geologicznym i z Austriackim Towarzystwem Geologicznym. Obejmuje ona wymianę naukową członków towarzystw, którzy uczestniczą w sympozjach i zjazdach naukowych. Na Zjeździe w Przemyśle obecni byli dwaj oficjalni goście z Węgierskiego Towarzystwa Geologicznego: dr Sándor Tenkei i dr Tomas Böröczky. W zamian w zjeździe na Węgrzech brali udział dr inż. J. Myszkowska i dr S. Gucik. Zły stan zdrowia Prezesa PTG prof. dr. hab. inż. Z. Wilka w ostatniej chwili uniemożliwił jego wyjazd na Zjazd Austriackiego Towarzystwa Geologicznego w Salzburgu.

W imprezach naukowych organizowanych przez PTG z reguły biorą udział goście zagraniczni różnych instytucji, nie objęci oficjalną wymianą Towarzystwa. W czasie Zjazdu w Przemyśle byli to: dr D. Mader z RFN i prof. N. S. Demediuk z ZSRR.

Janusz Magiera

WYKAZ ZEBRAŃ I WYCIECZEK NAUKOWYCH, KTÓRE ODBYŁY SIĘ W 1988 r.

Oddział Górnośląski

1. 2 III – dr W. Łapot: „Możliwości wykorzystania niektórych skał płonnych zagłębi węglowych do korelacji”.

2. 13 IV – mgr M. Jachowicz: „Uwagi o stratygrafii utworów karbonu i permu z terytorium Jukonu (Kanada)”.
3. 27 X – mgr A. Zwierzchowski: „Zależność warunków hydrogeologicznych od tektoniki LZW”.
4. 10 XI – doc. dr inż. J. Porzycki, mgr inż. A. Zdanowski: „Geologia karbonu LZW”.
5. 10 XI – dr H. Kmieciak, dr T. Migier, dr Ł. Musiał: „Biostratygrafia karbonu LZW”.
6. 21 XII – doc. dr inż. J. Porzycki, mgr inż. A. Zdanowski: „Problematyka węgla we współpracy wielostronnej RWPG”.

Oddział Karpacki

1. 13 V – mgr inż. J. Dudek: „Magazyn gazu ziemnego w Strachocinie”.
2. 2 XII – mgr inż. Cz. Fik: „Stanisław Staszic i jego działalność geologiczna”. Odczyt wygłoszony w Szkole Podstawowej w Libuszy.

Oddział Krakowski

1. 11 I – dr J. Wieczorek: „Krytyczna analiza paleogeograficznych rekonstrukcji Tetydy”.
2. 18 I – mgr D. Krzyszkowski: „Tektonika osadów czwartorzędowych w rejonie Bełchatowa na tle budowy geologicznej podłoża trzeciorzędowego i mezozoicznego”.
3. 15 II – prof. dr W. Narębski: „XIII Sympozjum INHIGEO we Włoszech”.
4. 14 III – dr J. Wieczorek: „Główne etapy ewolucji geologicznej Tatr podczas mezozoiku”.
5. 21 III – doc. dr hab. K. Pękala: „Dynamika zmarzliny i procesy kriogeniczne Spitzbergenu”.
6. 18 IV – dr J. Wieczorek: „Skamieniałości śladowe Tatr”.
7. 22–24 IV – sympozjum „Geologia formacji węglonośnych w Polsce”, zorganizowane wspólnie z Oddziałem Górnośląskim PTG.
8. 16 V – dr J. Wieczorek: „Model Hecho dla fliszu podhalańskiego?”.
9. 16 VI – dr Han Leereveld (Uniwersytet w Utrechcie, Holandia): „The influence of temperature oscillations of the sea water on successive Tethyan donocyst associations in the Lower Cretaceous”.
10. 9 V – wycieczka geologiczna nt. „Budowa geologiczna rejonu Witkowic”. Prowadzenie: prof. dr hab. inż. J. Rutkowski.

Oddział Lubelski

1. 19 IV – dr W. Bareja: „Prace eksportowe Przedsiębiorstwa Geologicznego na terenie Algierii”.
2. 30 V – doc. dr hab. M. Harasimiuk: „Współczesne ruchy tektoniczne w rejonie Przesmyku Korynckiego”.
3. 14 VI – mgr inż. A. Urbański: „Problematyka międzynarodowego sympozjum w Czechosłowacji nt. ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniami”.

Oddział Poznański

1. 7 I – prof. dr hab. J. Fedorowski: „Budowa geologiczna Kordylierów”.
2. 25 II – prof. dr hab. W. Grocholski: „Teorie górotwórcze w świetle tektoniki płyt”.
3. 17 III – prof. dr hab. J. Fedorowski: „Morfologia, rozprzestrzenienie i wymiarowanie koralu Rugosa”.
4. 21 IV – dr J. Przybyłek, mgr W. Rynarzewski: „Dorzecze Gangesu”.
5. 17 XI – prof. dr hab. J. Fedorowski: „Rafa Wyspy Żurawiej w Wielkiej Barierze Australijskiej”.
6. 15 XII – doc. dr hab. Z. Baranowski: „Rekonstrukcja warunków sedymentacji łupków radzi-mowickich w Górach Kaczawskich (Sudety)”.
7. 17 VI – wycieczka geologiczna do kopalni soli w Inowrocławiu i do kamieniołomów wapienia w Piechcinie-Wapiennie. Prowadzenie dr. J. Skoczylas.

Oddział Szczeciński

1. 25 II – mgr Z. Głębiński: „Zjawiska i formy krasowe w Polsce”.
2. 24 III – mgr inż. N. Maliszewski: „Wiercenia kierunkowe i podmorskie”.
3. 14 IV – dr J. Skoczylas: „Rozwój petroarcheologii w Polsce”.
4. 28 IV – mgr S. Piotrowski: „Autogeniczne osady morskie”.
5. 29 IX – mgr A. Piotrowski: „Wpływ tektoniki podłoża czwartorzędowego na przebieg doliny dolnej Odry w plejstocenie i holocenie”.
6. 27 X – mgr R. Dobracki: „Dawne górnictwo w okolicach Szczecina”.
7. 20 V – wycieczka geologiczna nt.: „Budowa geologiczna, geomorfologia, walory przyrodniczo-krajobrazowe i plan zagospodarowania Ińskiego Parku Krajobrazowego”. Prowadzenie: mgr R. Dobracki, mgr Z. Głębiński, mgr L. Sarosiak.

Oddział Świętokrzyski

1. 16 II – doc. dr D. Poprawa: „Wody mineralne Karpat polskich”.
2. 29 III – dr W. Studencki: „Wapień pińczowski trzeciorzędu”.
3. 12 IV – mgr inż. T. Wróblewski: „Poszukiwania rud metali na terenie Atlasu w północno-wschodniej Algierii”.
4. 16 XII – prof. dr hab. H. Jurkiewicz: „Złoża metali kolorowych na Kubie i perspektywy rozwoju przemysłu metalurgicznego”.
5. 28 IX – wycieczka geologiczna nt.: „Wykształcenie utworów dewonu w regionie łysogórskim”. Prowadzenie: mgr inż. T. Wróblewski, mgr J. Malec.
6. 25 IX – wycieczka geologiczna do kamieniołomów w Kostomłotach i Wietrzni w ramach XII Konferencji Paleontologów. Prowadzący: mgr J. Malec.

Oddział Warszawski

1. 7 I – dr G. Haczewski: „Wapień kokkolitowy w oligocenie Karpat zewnętrznych”.
2. 21 I – dr R. Myczyński: „Amonity górnej jury i dolnej kredy Kuby i ich związki paleobiogeograficzne z Ameryką Południową, Meksykiem i Hiszpanią”.
3. 25 II – prof. dr hab. Z. Kotański: „Zróżnicowanie facjalne i paleogeograficzne triasu Algierii”.
4. 7 IV – dr W. Studencki: „Wapień pińczowski trzeciorzędu”.
5. 21 IV – dr S. Skompski: „Geneza osadów wapienia węglowego Gałęzic (południowo-zachodnia część Gór Świętokrzyskich)”.
6. 5 V – dr hab. A. Tokarski: „Front panafrkański na kratonie Afryki Zachodniej”.
7. 17 XI – dr J. Wojewoda: „Struktury korozyjne w eolianitach węglanowych wybrzeży śródziemnomorskich i ich znaczenie dla korelacji osadów czwartorzędowych”.
8. 8 XII – doc. dr hab. J. Lefeld: „Flisz wapienny – geneza i cechy”.

Oddział Wrocławski

1. 14 I – doc. dr hab. W. Górecki: „Wykorzystanie wód geotermalnych w Polsce”.
2. 21 I – dr G. Haczewski: „Problem genezy wapieni pelagicznych serii menilitowo-krośnieńskiej”.
3. 28 I – dr. A. Żelaźniewicz: „Warunki deformacji granitów kopuły kłodzko-orlickiej”.
4. 18 II – mgr A. Trembaczewski: „Geochemia izotopów siarki i tlenu w siarczanach i roztworach siarczanowych”.
5. 25 II – dr W. Łopot: „Magmatyzm karboński w Górach Sowich”.
6. 3 III – mgr M. Jędrysek: „Geneza serpentynizacji w masywie Gogołowa–Jordanowa w świetle badań izotopowych wodoru”.
7. 10 III – prof. dr hab. A. K. Teisseyre: „Klasyfikacja i terminologia osadów rzecznych”.
8. 17 III – dr T. Kuszell, prof. dr hab. A. K. Teisseyre: „Nowe stanowiska holocenu w Sudetach”.
9. 24 III – doc. dr hab. T. Peryt: „O wahaniach poziomu morza w cechszynie”.

10. 7 IV – dr J. Szulc: „Czy siedem krów chudych mogło pożreć siedem krów tłustych we wczesnym permie, czyli o cyklach klimatycznych w osadach dolnego permu w rejonie Krakowa”.
11. 14 IV – doc. dr hab. K. Żytko: „Poszukiwanie głębokich złóż węglowodorów w polskich Karpatach Wschodnich”.
12. 21 IV – dr hab. inż. A. Tokarski: „Front panafrykański na kratonie Afryki Zachodniej”.
13. 28 IV – dr hab. inż. A. Paulo, dr B. Wajsprych: „Złoże wulkaniczno-osadowe rud manganu w Guettava (Sahara algierska)”.
14. 5 V – prof. dr H. Murawski (Geologisch-Paläontologisches Institut, Frankfurt n. Menem): „Das variszische Rhenohercynikum im Wege vom Fixismus zum Mobilismus”.
15. 13 X – dr M. Opletal (Czechosłowacja): „Geochemie metavulkanitu vychodniho Lugika (novoměstské, zabřeske, staroměstské a letovicke krystalinikum)”.
16. 13 X – dr Z. Losos (Czechosłowacja): „Výsledky studia vybraných mineralných asociací žúlovského masívu a jeho plášť”.
17. 24 XI – doc. dr hab. S. Speczik: „Ewolucja paragenety rudnych suwalskich złóż Fe, V i Ti”.
18. 8 XII – dr hab. W. Łapot: „Geologia Marsa”.
19. 15 XII – dr W. Śliwiński, dr A. Solecki, dr P. Aleksandrowski, doc. dr hab. S. Cacoń, mgr J. Spiel: „Trzęsienie ziemi w Armenii – współczesne ruchy skorupy ziemskiej”.
20. 3–4 VI – sesja terenowa pt.: „Tektonika platformowa Sudetów Północnych”, zorganizowana wspólnie z Sekcją Tektoniczną PTG i Komisją Tektoniki Koła Naukowego Geologów UWrocł. Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego: prof. dr J. Oberc, Przygotowanie przewodnika i prowadzenie: dr A. Solecki.

Oddział Ziemi Lubuskiej

1. 20 IV – doc. dr hab. T. Peryt: „O wahaniach poziomu morza w cechszynie”.
2. 10 XI – dr A. Kraiński: „Geologia i tektonika Wzgórz Dalkowskich”.
3. 27–28 V – szkolenie geologiczne nt: „Kenozoik Ziemi Lubuskiej, współczesne procesy geologiczno-inżynierskie, hydrogeologia, wody mineralne”. Prowadzenie: mgr J. Stanisławczyk, mgr J. Żurawik, mgr inż. I. Wróbel.

Koło Łódzkie

1. 20 I – doc. dr hab. B. Rosa: „Przejawy obecności gazów w osadach dennych południowego Bałtyku”.
2. 16 III – mgr J. Jeziorański: „Wyniki badań geologicznych, hydrogeologicznych i geologiczno-inżynierskich na trasie projektowanej pierwszej linii metra w Łodzi”.
3. 11 V – dr E. Poręba: „Budowa geologiczna i zasoby surowcowe niecki tomaszowskiej w świetle najnowszych badań”.
4. 25 X – wycieczka geologiczna w rejon niecki tomaszowskiej, w czasie której przedstawiono zagadnienia litologii i stratygrafii piaskowców białogórskich, procesy technologiczne wydobywania i przeróbki piasków szklarskich, zagadnienia hydrogeologiczne i związane z ochroną rezerwatu „Niebieskie Źródła”, litologię i znaczenie surowcowe ilów neokomu w Wąwale oraz chalcedonitów w Teofilowie. Prowadzenie: dr E. Poręba, mgr M. Olczak, dr E. Miziołek, mgr M. Kałuziak.

Koło Sąddeckie

1. 26 IV – mgr inż. A. Stąporek, mgr inż. P. Prokopczuk: „Geologia i fizjografia w planach przestrzennych zagospodarowania gmin”.
2. 23 VI – mgr inż. B. Ciszkowski: „Badania geologiczno-inżynierskie osuwisk”.

Sekcja Geologii Historycznej

1. 12 V – dr D. Mader (RFN): „Rzeczna i wydmywa sedimentacja pstrygo piaskowca w Europie”.

Poza tym referaty wygłoszone na posiedzeniach naukowych organizowanych wspólnie z Oddziałem Krakowskim PTG i wymienione w części zestawienia dotyczącej tego Oddziału, pod nr 1, 4, 7, 9.

Sekcja Geologii Matematycznej

1. 12–13 I 1988 – XV Sympozjum zastosowania metod matematycznych i informatyki w geologii, z referatami:

- doc. dr hab. inż. M. Nieć, dr inż. J. Mucha, dr inż. Z. Kokesz: „Podstawy geologiczne modeli geostatystycznych”.
- dr P. Vasiliev (Bułgaria): „Efektywność geostatystycznej metody określania rozstępu próbek w bułgarskich złożach rud”.
- dr B. Namysłowska-Wilczyńska: „Metoda krigingu blokowego w szacowaniu złóż rud Cu”.
- dr inż. J. Mucha: „Zagadnienie opróbowania złoża Zn-Pb w wyrobiskach górniczych kopalni »Pomorzany«”.
- dr A. Starzec, mgr inż. A. Dydejczyk, dr inż. Z. Skotniczny: „Wariancja oceny koncentracji w próbce walcowej na podstawie koncentracji zmierzonej na jej poboczniczy”.
- doc. dr hab. inż. M. Nieć, dr inż. Z. Kokesz, mgr M. Dolik: „Charakterystyka geostatystyczna złóż kruszywa naturalnego”.
- dr. Z. Kokesz: „Geostatystyczna metoda obliczania zasobów złóż siarki poddanych eksploatacji otworowej”.
- dr V. Nemec (Czechosłowacja): „Wykorzystanie planetarnych systemów spękań w projektowaniu prac rozpoznawczych”.
- prof. dr hab. inż. J. Kotlarczyk, mgr K. Dudek, mgr inż. R. Gawrońska, mgr inż. J. Gładysz, mgr inż. M. Gładysz, mgr inż. M. Lankosz, mgr inż. W. Mastej, mgr inż. D. Piekarczyk-Flaga, mgr inż. J. Rolewicz, mgr E. Słomka: „Rozpoznawanie obrazów w poszukiwaniach śląsko-krakowskich złóż Zn-Pb (część II – rejon olkuski)”.
- dr inż. Z. Gil: „Informacja i ryzyko jako rozmyte zmienne lingwistyczne”.
- dr inż. T. Smakowski: „Rozkłady cynku i ołowiu w metalotekcie środkowego wapienia muszłowego obszaru olkuskiego”.
- prof. dr hab. A. Gawin: „Propagacja pola sprężystego wzbudzonego w cylindrycznym chodniku i otworze wiertniczym, wypełnionym płuczką lepłą, przez ograniczone źródło powierzchniowe”.
- dr inż. J. Jarzyna: „Modelowanie metodą elementów skończonych pełnego obrazu falowego przy profilowaniu akustycznym w realnych ośrodkach geologicznych”.
- prof. dr hab. A. Gawin: „Obiekt koneksji przestrzennej dualnej w klasycznej teorii pola”.
- mgr inż. A. Hassa, mgr B. Spyra: „Mikrokomputerowy system obsługi służb górniczych w kopalniach węgla kamiennego”.

Sekcja Paleontologiczna

1. 24–25 IX 1988 – XII Konferencja Paleontologów w Kielcach, nt.: „Metoda we współczesnej paleontologii”, z referatami:

- prof. dr A. Urbanek: „Organizmy kopalne”.
- prof. dr hab. J. Kutek: „Paleontologia – geologia – historia”.
- doc. dr J. Dzik: „Metoda odtwarzania ewolucji na podstawie materiałów kopalnych”.
- dr A. Hoffman: „Zastosowanie modeli w paleontologii ewolucyjnej”.
- prof. dr H. Osmólska, doc. dr M. Borsuk-Białynicka: „Rekonstrukcja kinematyzmu czaszki kopalnych gadów”.
- mgr K. Sabbath: „Rekonstrukcja lotu pierwszych kręgowców latających”.
- dr B. Zdebska: „Nowe poglądy na temat pierwszych roślin lądowych”.

Uczestnicy wzięli udział w wycieczce geologicznej do kamieniołomów w Kostomłotach i Wietrzn, gdzie zostali zapoznani przez dr. G. Rackiego i mgr. J. Malca z problematyką stratygraficzną i paleoekologiczną dewonu. Konferencję współorganizował Oddział Świętokrzyski PTG.

Sekcja Sedymentologiczna

1. 16–18 V — konferencja terenowa w magazynie rdzeni PIG w Hołownie, poświęcona sedymentacji utworów karbonu. Współorganizatorem był Państwowy Instytut Geologiczny. Wygłoszono referaty:

- dr A. M. Żelichowski: „Ogólna charakterystyka sedymentacji karbońskiej wzdłuż brzegu platformy”.
- dr A. Pasieczna: „Określenie sedymentacji utworów karbońskich w otworach Września IG-1 i Bodniów IG-1 na podstawie badań geochemicznych”.
- dr S. Skompski: „Mikrofacje węglanowe północnej części Lubelskiego Zagłębia Węglowego”.
- dr A. Zdanowski: „Morfologia pokładów węgla”.

Objaśnień w magazynie rdzeni udzielali: doc. dr hab. J. Porzycki, dr A. M. Żelichowski i inni pracownicy PIG, opracowujący poszczególne wiercenia.

Sekcja Tektoniczna

1. 9–10 V — terenowa sesja naukowa nt.: „Powstanie struktur tektonicznych warunkujących formowanie się złóż siarki”, zorganizowana w Tarnobrzegu, wspólnie z Oddziałem Lubelskim PTG. Prowadzenie: dr Z. Krysiak.

Zestawił J. Magiera

SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 1988

Dochody

Dotacja Polskiej Akademii Nauk	2 886 000,—
Składki członkowskie	1 108 000,—
w tym:	
od osób fizycznych	570 000,—
od osób prawnych	538 000,—
Oprocentowanie konta w PKO	48 000,—
Opłaty uczestników zjazdu, sympozjów	526 000,—
razem dochody:	4 568 000,—
Nadzwyczajne zyski (z wymiany zagranicznej)	788 000,—
Zwiększenie funduszu obrotowego	1 360 000,—
Stan funduszu obrotowego na początek roku 1988	754 000,—

suma bilansowa: 7 470 000,—

Rozchody

Popularyzacja wiedzy	429 000,—
w tym:	
odczyty	280 000,—
zjazd, seminaria, konferencje	149 000,—
Biblioteka	2 746 000,—
w tym:	
zakup książek, materiałów	1 328 000,—
porto, wysyłka <i>Rocznika</i>	363 000,—
uposażenie pracowników biblioteki	723 000,—
prace zlecone	
nagrody z zakładowego funduszu nagród	27 000,—
składki ZUS — 43% od pborów	275 000,—
odpis na fundusz socjalny i mieszkaniowy	30 000,—
delegacje	

Działalność ogólnooorganizacyjna	2 235 000,—
w tym:	
zakup materiałów biurowych	13 000,—
usługi materialne	43 000,—
uposażenie pracowników administracji	1 442 000,—
prace zlecone	11 000,—
nagrody z zakładowego funduszu nagród	69 000,—
składki ZUS — 38% od pborów	548 000,—
odpisy na fundusz socjalny i mieszkaniowy	68 000,—
delegacje	12 000,—
usługi niematerialne	29 000,—
razem koszty:	5 410 000,—
Koszty zakupu <i>Rocznika</i> na wymianę	396 000,—
Zmniejszenie funduszu obrotowego	1 524 000,—
Stan funduszu obrotowego na koniec 1988 r.	590 000,—
suma bilansowa:	7 920 000,—

Dane uzupełniające (stan na koniec roku sprawozdawczego)

Przedmioty nietrwale w użytkowaniu	103 000,—
Zbiory biblioteczne	5 153 000,—

Główna Księgowa: *W. Sehn*

Skarbnik: mgr inż. *J. Chrzastowski*

LISTA CZŁONKÓW WSPIERAJĄCYCH POLSKIEGO TOWARZYSTWA GEOLOGICZNEGO

- Akademia Górniczo-Hutnicza im. S. Staszica, 30-059 Kraków, al. A. Mickiewicza 30
Akademia Górniczo-Hutnicza, Międzyresortowy Instytut Geofizyki, 30-059 Kraków,
al. A. Mickiewicza 30
Bytomsko-Rudzkie Gwarectwo Węglowe z siedzibą w Bytomiu, Kopalnia Węgla Kamiennego
„Wawel”, 41-700 Ruda Śląska 1, ul. Szyb Walenty 32
Główny Instytut Górnictwa, 40-951 Katowice, pl. Gwarków 1
Instytut Geofizyki Polskiej Akademii Nauk, 02-093 Warszawa, ul. Pasteura 3
Instytut Geologiczny, Oddział Karpacki, 31-560 Kraków, ul. Skrzatów 1
Instytut Geologiczny, Oddział Świętokrzyski, 25-953 Kielce, ul. Zgoda 21
Instytut Górnictwa Naftowego i Gazownictwa, 30-503 Kraków, ul. Lubicz 25a
Kieleckie Kopalnie Surowców Mineralnych, 25-950 Kielce, ul. ks. P. Ściegiennego 5
Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi, Zakład Robót Górniczych, 59-301 Lubin, ul. Wójta
Henryka 45
Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi, Zakład Transportu w Lubinie, 59-300 Lubin
Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi, Zakłady Górnicze „Lubin”, 59-300 Lubin
Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi, Zakłady Górnicze „Sieroszowice” w Polkowicach, 59-320
Polkowice
Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi, Zakłady Badawcze i Projektowe Miedzi „Cuprum”, 50-136
Wrocław, ul. 1 Maja 1/2
Kopalnia Węgla Brunatnego „Bełchatów” w Rogowcu, w budowie, 97-300 Piotrków Trybunalski
Kopalnie i Zakłady Przetwórcze Siarki „Siarkopol” w Tarnobrzegu, 39-405 Tarnobrzeg
Lubelsko-Chełmskie Gwarectwo-Węglowe w Bogdanie, 21-013 Puchaczów, woj. lubelskie

- Łódzkie Zakłady Eksploatacji Kruszywa, 93-373 Łódź, ul. Pryncypialna 129/141
Ogólnokrajowe Gwarectwo Węglowe we Wrocławiu, Kopalnia Węgla Brunatnego „Sieniawa” w Sieniawie
Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Siarkowego „Siarkopol” w Tarnobrzegu, 39-405 Tarnobrzeg
Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo, Poszukiwania Nafty i Gazu Jasło, 38-200 Jasło, ul. Asnyka 6
Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo, Zielonogórski Zakład Górnictwa Nafty i Gazu, 65-034 Zielona Góra, ul. Westerplatte 15
Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych, 03-301 Warszawa, ul. Stalingradzka 34
Przedsiębiorstwo Geologiczne w Krakowie, 30-079 Kraków, ul. Kijowska 14
Przedsiębiorstwo Geologiczne w Warszawie, 03-908 Warszawa, ul. Berezyńska 39
Przedsiębiorstwo Geologiczne w Warszawie, Zakład w Gdańsku, 80-755 Gdańsk, ul. Szafarnia 4
Przedsiębiorstwo Geologiczne w Warszawie, Zakład w Lublinie, 20-328 Lublin, ul. Lucyny Herc 3
Przedsiębiorstwo Geologiczne w Warszawie, Zakład w Łodzi, 90-030 Łódź, ul. Nowa 29/31
Przedsiębiorstwo Geologiczne we Wrocławiu, 50-056 Wrocław, ul. Wierzbowa 15
Przedsiębiorstwo Geologiczne Budownictwa Wodnego „Hydrogeo”, 31-036 Kraków, ul. Halicka 10/11
Przedsiębiorstwo Robót Wiertniczych w Łodzi, 90-030 Łódź, ul. Nowa 29/31
Przedsiębiorstwo Robót Wiertniczych i Górniczych w Kielcach, 25-804 Kielce, al. Górników Staszicowskich 18
Przedsiębiorstwo Zaopatrzenia Rolnictwa w Wodę „Wodrol”, 70-784 Szczecin, al. A. Struga 3
Przedsiębiorstwo Zaopatrzenia Rolnictwa w Wodę „Wodrol”, 65-201 Zielona Góra, al. Zjednoczenia 104
Wydawnictwa Geologiczne, Przedsiębiorstwo Państwowe, 00-975 Warszawa, ul. Rakowiecka 4

Zestawił J. Magiera

59 ZJAZD NAUKOWY POLSKIEGO TOWARZYSTWA GEOLOGICZNEGO

59 Zjazd Naukowy odbył się w Przemyśle w dniach 16–18 września 1988 roku. Zjazd był poświęcony budowie geologicznej Karpat Przemyskich i ich bezpośredniego przedgórza. Problematyka naukowa ogniskowała się na geologii podstawowej, złożowej i ochronie przyrody.

Zjazd został zorganizowany przez Oddział Krakowski Polskiego Towarzystwa Geologicznego i Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Przemyśle przy współudziale Instytutu Geologii i Surowców Mineralnych Akademii Górniczo-Hutniczej, Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego w Przemyśle, krakowskich i karpaccich zakładów Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa, Oddziału Karpackiego Państwowego Instytutu Geologicznego, OBR Górnictwa Surowców Chemicznych „Chemkop”, a także pracowników instytutów: Nauk o Ziemi UJ i UMCS, Zoologicznego UWrocl., Geologii Podstawowej UW oraz Nauk Geologicznych PAN. Wsparcia materialnego, oprócz wymienionych instytucji, udzielił także: Instytut Górnictwa Naftowego i Gazownictwa oraz Przedsiębiorstwo „Kruszgeo” z Rzeszowa.

Zjazd przemyski był pierwszym zjazdem Towarzystwa w tym regionie Polski, jedynie w roku 1979 odbyły tu swoje konferencje terenowe sekcje paleontologiczna i sedymentologiczna PTG. 59 Zjazd dał więc po raz pierwszy okazję uczczenia autorów pionierskich i podstawowych zarazem prac geologicznych w Karpatach przemyskich – Prof. Tadeusza Wiśniowskiego i Prof. Kazimierza Wójcika.

Uczestnicy Zjazdu, dzięki gościnności władz wojewódzkich, znaleźli zakwaterowanie i wyżywienie w dwóch, blisko siebie położonych, internatach szkół zawodowych.

Otwarcie Zjazdu i sesja plenarna odbywały się w dużej sali Wojewódzkiego Ośrodka Sportu i Rekreacji, wzdłuż ścian której rozmieszczono nadesłane (niestety nieliczne) postery. W obradach wzięło udział z górą 250 uczestników Zjazdu i zaproszonych gości. Otwarcia Zjazdu dokonał w zastępstwie prezesa członek Zarządu Głównego PTG prof. dr hab. Ryszard Gradziński. Powitał On serdecznie przybyłych członków Komitetu Honorowego i uczestników. Przeczytał też list do uczestników Zjazdu od złożonego chorobą prezesa Zarządu Głównego prof. dr hab. Zbigniewa Wilka. W ramach przemówień powitalnych zabrali głos goście honorowi: w imieniu miejscowych władz – mgr Andrzej Wojciechowski, wojewoda przemyski, w imieniu górnictwa naftowego, które może poszczycić się w tym rejonie swym wielkim sukcesem – największym w Polsce złożem gazu, mgr inż. Mieczysław Kaczmarczyk, naczelny dyrektor Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa, oraz dyrektor PIG prof. dr hab. Wacław Ryka. W imieniu ministra ochrony środowiska i zasobów naturalnych prof. dr. Waldemara Michny przemówienie wygłosił dyrektor Edward Mioduszeński. Głos zabrał także przewodniczący Komitetu Organizacyjnego prof. dr hab. inż. Janusz Kotlarczyk, zwracając się z serdecznym podziękowaniem do wszystkich członków Komitetu Organizacyjnego, w szczególności do prezesa Towarzystwa Przyjaciół Nauk mgr. Mieczysława Mazurka oraz kierowników instytucji, które znacząco wspomogły Zjazd.

Na zakończenie części oficjalnej uczczono chwilą milczenia członków Towarzystwa zmarłych w okresie od Zjazdu w Wałbrzychu, a następnie ogłoszono i wręczono dyplomy Nagród PTG oraz podano informację o przyznaniu stypendium im. K. Beresa.

Po krótkiej przerwie odbyła się sesja naukowa prowadzona przez prof. dr. Józefa Oberca i prof. dr. Wacława Rykę. Zadaniem sesji było uwypuklenie trzech najważniejszych problemów naukowych zwiedzanego regionu: postępów w badaniach nad stratygrafią, tektoniką i sedymetologią fliszu; stanu rozpoznania i perspektyw znalezienia złóż węglowodorów oraz zaawansowania ochrony środowiska w niewiele jeszcze zdegradowanym obszarze.

Referaty przedstawiono w następującej kolejności:

1. Prof. dr hab. inż. Roman Ney, dr inż. Jan Kuśmierek (AGH) – Wgłębna budowa orogenu karpackiego.
2. Prof. dr hab. inż. Janusz Kotlarczyk (AGH) – Geologia Karpat Przemyskich.
3. Mgr inż. Bolesław Cisek, dr inż. Józef Czernicki (PGNiG, Jasło) – Budowa złoża gazu w Przemyśle i problematyka dalszych poszukiwań.
4. Prof. dr hab. inż. Janusz Kotlarczyk (AGH), dr hab. Jerzy Piórecki (TPN, Przemyśl) – Ochrona przyrody i krajobrazu Karpat Przemyskich.

Referaty te zostały opublikowane w specjalnym numerze „Przeglądu Geologicznego” (nr 6, 1988), wydanym dzięki uprzejmości Wydawnictw Geologicznych w Warszawie.

W godzinach popołudniowych pierwszego dnia Zjazdu odbyło się Walne Zebranie Delegatów oraz paralelne wycieczki krajoznawcze po Przemyśle i Krasiczynie, prowadzone przez członków TPN w Przemyśle dr. hab. Jerzego Pióreckiego, dr. Antoniego Kunysza, mgr. Andrzeja Koperskiego, mgr. Tadeusza Burzyńskiego, mgr. Tadeusza Dobrowolskiego i mgr. Czesława Głazowskiego. Przygotowano również odrębną wycieczkę dla delegatów. Wycieczki te umożliwiły poznanie zabytków, historii i piękna Ziemi Przemyskiej i pozwoliły lepiej zrozumieć patriotyzm i gościnność jej mieszkańców.

W drugim i trzecim dniu Zjazdu uczestnicy, podzieleni na trzy grupy, zapoznawali się w terenie z interesującą ich problematyką. Trasa wycieczki A obejmowała problemy sedymetologii, stratygrafii i tektoniki Karpat Przemyskich i ich najbliższego przedpola. Włączono tu także sporną tematykę tzw. fałdów wgłębnych i problematykę formalizacji nazewnictwa litostratygraficznego w Karpatach. Prowadził ją prof. J. Kotlarczyk przy współudziale prof. dr. hab. S. Dżułyńskiego, dr E. Gaździckiej, prof. dr hab. A. Jerzmańskiej, dr inż. A. Krawczyka, dr inż. T. Leśniaka i doc. dr hab. F. Szymakowskiej.

Wycieczka B obejmowała zagadnienia surowców mineralnych Karpat Przemyskich i ich przedgórze. Między innymi zapoznano uczestników z jedynymi w Polsce eksploatowanymi złożami diatomitów i wynikami najgłębszego wiercenia Kuźmina-1. Kierownikiem wycieczki był dr Stefan Gucik (Oddział Karpacki PIG), a ponadto współdziałali mgr inż. Z. Borys, mgr inż. B. Cisek, dr inż. J. Czernicki, dr inż. M. Kita-Badak, prof. dr hab. inż. J. Kotlarczyk, mgr inż. E. Krawczyk, dr inż. T. Leśniak, dr inż. Jolanta Myszkowska, mgr inż. J. Potera.

Trasa C dotyczyła geomorfologii, geologii czwartorzędu oraz wybranych zagadnień geologii inżynierskiej i hydrogeologii Karpat Przemyskich i przedgórze. Między innymi omówiono problematykę geologiczną projektowanej zapory na Sanie w Krasieczynie. Wycieczkę prowadził doc. dr hab. Kazimierz Pękala (UMCS, Lublin), w jej opracowaniu brała udział doc. dr inż. Danuta Poprawa, a punkty na trasie przygotowali dodatkowo prof. dr hab. S. W. Alexandrowicz, dr J. Butrym, mgr D. Gierat-Nawrocka, prof. dr hab. A. Henkiel, dr inż. J. Magiera, prof. dr hab. H. Maruszczak, dr inż. J. Rajchel, mgr K. Witek, dr A. Wójcik.

W wycieczkach uczestniczyło łącznie 220 osób, w tym 5 obcokrajowców z ZSRR, Czechosłowacji, Węgier i RFN.

Po rozwiązaniu Zjazdu w Przemyśle dnia 18.09 odbyła się w godzinach popołudniowych wycieczka pozjazdowa D (40 osób) do Kruhela Wielkiego, której celem było zapoznanie uczestników z obecnym stanem odsłoneń „skałek” oraz przedstawienie najnowszych poglądów na ich wiek i pozycję stratygraficzną w profilu osadów fliszowych. Kierownikiem wycieczki była prof. dr hab. E. Morycowa, ponadto objaśnienia przygotowali prof. dr hab. S. Geroch, dr S. Gucik i prof. dr hab. inż. J. Kotlarczyk.

Podczas wszystkich omówionych wyżej wycieczek uwzględniana była problematyka projektowanego Parku Krajobrazowego Pogórza Przemyskiego, propozycja nowego parku narodowego oraz licznych rezerwatów.

Na wycieczkach zjazdowych toczyły się ożywione merytoryczne dyskusje, wzbogacające naukę, pożyteczne dla uczestników i przewodników. Sprzyjała temu pogoda i serdeczna koleżeńska atmosfera. Pogłębiły zadzierżgnięte przyjaźnie wieczorne spotkania towarzyskie w pierwszym i drugim dniu Zjazdu. Ostatnie, przy ognisku, umożliwiło podtrzymanie tradycji wspólnych śpiewów zjazdowych.

Przez uczestników Zjazd został oceniony jako bardzo udany, organizatorom zaś dał prawdziwą satysfakcję. Obok pomyślnego zrealizowania całego programu i zwrócenia uwagi geologów całego kraju na region przemyski i jego znaczenie dla gospodarki, turystyki i rekreacji, 59 Zjazd przyczynił się do spopularyzowania metod harmonijnego łączenia rozwoju przemysłu wydobywczego i ochrony przyrody. Zjazd wreszcie uaktywnił miejscowe środowisko naukowe, zrzeszone w Towarzystwie Przyjaciół Nauk, co przyczyniło się wybitnie do uatrakcyjnienia problematyki zjazdowej i przyniosło obopólne korzyści. Uczestnicy Zjazdu wyrażali spontanicznie wdzięczność Kolegom z bratniego Towarzystwa.

Zjazd przyczynił się także do przyspieszenia syntezy wielorakiej problematyki naukowej zwiedzanego regionu (przygotowanej bezinteresownie przez liczny zespół autorski), która przybrała postać przewodnika zjazdowego o objętości 298 stron. Mógł on być wydany dzięki życzliwości, dotacji i pomocy Dyrekcji PIG, Zarządu Głównego Stowarzyszenia Naukowo-Technicznego Inżynierów i Techników Przemysłu Naftowego i Gazownictwa, Towarzystwa Przyjaciół Nauk o Ziemi, Urzędu Wojewódzkiego w Przemyśle i Rektora Akademii Górniczo-Hutniczej.

Janusz Kotlarczyk